

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Nobili Viro VV. Comiti Casertan.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

328 Epistolarum Innocentij III.

Diaconum Card. deputavimus auditorem: coram quo cùm fuisset aliquandiu litigatum, & idem nobis quod invenerat fideliter rerulisset, nos rationibus utriusque partis diligenter auditis & cognitis, tibi adjudicantes Ecclesiam nominatam, ad quem de jure spectabat, te ab impecitione prædicti adversarij tui prorsus absolvimus, perpetuum super hoc sibi silentium imponentes. Nulli ergo &c. nostra diffinitionis & absolutionis &c. Datum Laterani XIII. Kalendas Martij.

C. QVONDAM HILDESEMIN.
Episcopo. [Sine salutatione.]

Epist. 574.
Ne quis propria
auctoritate, sine
consensu Papæ,
ex una Ecclesia
in aliâ migreret.
Vide supra epist.
335.

Quod tibi apostolicae salutationis alloquium denegamus, non ex malevolentia nostra procedit; sed cùm olim præter auctoritatem apostolicæ sedis, ad quam cessiones, depositiones, & translationes Episcoporum spectare noscuntur, ad Heripolen. Ecclesiam ab Ecclesia præsumpsisse Hilde semen, tralire, Archiepiscopis & Episcopis Alemaniae ac tibi ipsi (si tamen ad te literæ nostræ pervenerint) & tam Heripolen, quam Hyldefemen. Capitulo contra te literas curavimus destinare: quas cùm ad eos ad quos mittebantur, sicut ex relatione cursorum nostrorum accepimus, noverimus pervenisse, ab ipsis juxta tenorem ipsarum in te credimus fuisse processum. Sanè non erat nobis turum in hoc articulo dissimulare apostolicae sedis injuriam, aut privilegiorum nostrorum æquanimiter sustinere jacturam, ne dissimulatio in approbationem & tacituritas in consensum posset ab aliquibus allegari. Vnde maluimus in te, licet olim dilectum nobis, cùm in minori essemus officio constituti, aliquam exercere vindictam, quam impunitus excessus traheatur à posteris in exemplum. Miramur autem non modicum, & non sine ratione movemur, quod contra nos ausus es ponere os in cœlum, afferens quod contra te nec citatum nec convictum non fuerat sententia proferenda. Sed ecce, in quo alterum judicas, te ipsum condemnas, cùm tuum non fuerit de superiori temerè judicare, & in eo quod in excusationem tuam immo potius accusacionem nostram alleges, tertium membris omiseris, cùm in manifestis non sit ordo judiciarius requirendus. Verum utrum excessus tuus fuerit manifestus, conscientia tua relinquimus discernen-

dum, cùm non potuerit esse occultum quod tam publicè factum fuit & per totam Teutoniam publicatum. Tu etiam confessus videris de crimine, cùm in literis ad nos directis, quas adhuc apud nos in testimonium reservamus, Herbipolente præsumpsis Episcopum appellares. Nec credere de facili debuisses quod in odium tuum aut in exaltationem alicujus & depressionem alterius duximus procedendum, cùm te dilexerimus haec tenus, & adhuc etiam (nisi forsitan tu ipse impediias) diligimus; & non gloriosum, sed periculosum, nobis existeret, in favorem alicujus in te proferre sententiam, aut aliquem ex malevolentia condemnare. Omni ergo excusatione cessante, si apud nos desideras gratiam invenire, mandatum studeas apostolicum adimplere; non rediens ad Hilde semen. Ecclesiam, & ab Herbipolene. recedens; ut tunc tandem, quem circa te in hoc etiam geramus affectum, evidenter agnoscas.

NOBILI VIRO VV. COMITI
Casertan.

Licet haec tenus inter ceteros Principes regni Siciliae specialem de nobilitate tua fiduciam haberemus, nunc tamen prudentiam tuam in opere manifestissime sumus experti, quæ talia nuper per Dei gratiam procuravit ex quibus honor Regis & noster ac regni defensio ad tuum magnificè proveniet incrementum. Accepimus enim, & pro certo tenuimus, quod Duibuldum, occultum olim nunc autem manifestum persecutorem Regis & regni, non sine magna discretione ac prudentia captum vinculis tradidisti, qui potentior erat in regno quam Marcoualdus Dei & Ecclesiae inimicus, immo etiam sine cuius favore dietus Mar. nec ingressum nec progressum in regnum aliquatenus habuisset. Cùm igitur te & posteritatem tuam securaram in hoc Dominus præviderit exaltandam, nobilitatem tuam rogamus, monemus, & exhortamur in Domino, & sub obtentu gratiæ nostræ ac debito quo carissimo in Christo filio nostro F. illustri Regi Sicilia teneris, districte præcipimus quatenus facta tibi à Domino gratia prudenter utaris, nec des honorem tuum alij, nec gloriam tuam participes alienis. Nos enim tam in honoribus quam terra & aliis quæ à nobis duxeris postulanda, nobilitatis tuæ potentiam dante

Domino

Epist. 175.
Vt capio Regis
& regni Siciliae
hostes diligenter
estudor, legique modestè
gerat.

Domino curabimus dilatare. Tu verò, sicut caram habes gratiam nostram & Regis, memoratum D. & alios quos cum ipso cepisti, tam cautè, tam diligenter, & arctè facias custodiri, quòd nec fugere possint, nec circumvenire valeant tuae industriae probitatis. Nec te Marcoualdi aut suorum minæ deterreant, nec preces demulcent, nec munera frangant, nec promissiones emollient, aliquorum juramentis aut obligationibus quibuscumque omnino non credens, donec de terris, personis, & rebus ita provide cum nostro consilio disponatur, ut per hoc & Regis honos & regni tranquillitas & tuus profectus per nos magnificè procuretur; pro certo confidens quòd nos ultra fortè quam credas tuum procurabimus incrementum. Quoniam si, quod absit, semel tuas manus evaderet, in te ac terram tuam perpetuò defaviret. Volumus autem ut super hoc nobis consilium tuum pleniùs & voluntatem exponas; ut cognita intentione quam habes, possimus expressius respondere.

P. E. COLIMBRIENSIS
Episcopo.

*Epiſt. 176.
Vt omnes jura
episcopalia suo
Episcopo per-
fervant.*

F Ratrum & coepiscoporum nostorum justitiae consulere volumus, & eorum gravaminibus praecavere; ne si nostro fuerint subsidio destituti, gravem sentiant læsionem. Sanè significasti nobis in nostra præsentia constitutus, quòd quidam in tua diocesi commorantes, eò quòd in Canonicorum sanctæ Crucis vel aliorum privilegiatorum sunt fraternitate recepti, jura tibi episcopalia non persolvunt. Eapropter, venerabilis in Christo frater, tuis precibus annuentes, auctoritate tibi præsentium indulgemus, ut quandiu confratres hujusmodi moram fecerint in domibus suis in habitu seculari, & ab Ecclesiis tuis ecclesiastica receperint sacramenta, sicut priùs, tibi jura episcopalia solvere teneantur. Nulli ergo &c. Datum Laterani XIII. Kal. Martij.

16071

STEPHANI BALVZII

TVTELENSIS

ADMONITIO AD LECTOREM.

S Equentes epistola non extant in superioribus editionibus. Sed ex diversis locis conquisitas, cum pertineant ad primum annum pontificatus Innocentij, heic vice appendix etendens esse censimus. Et fidelitatem quidem Petri Praefecti & Comitis Ildebrandini editæ fuerant à Materno Cholino in fine libri secundi, loco non ino. Epistolam verò ad Oddonem Episcopum & Capitulum Pinicense suppeditavit tomus septimus Italiae sacre Ferdinandi Vghelli, reliquas Chronicam Gervasij monachi Cantuariensis.

IVRAMENTVM FIDELITATIS

Innocentio III. præstum à Petro

Praefecto Vrbis.

I N nomine Christi. Ego Petrus Vrbis Praefectus juro quòd terram quam mihi Dominus Papa procurandam comisit, fideliter procurabo ad honorem & profectum Ecclesie, non vendam, nec locabo, nec infeudabo, nec impingorabo, nec aliquo modo alienabo quicquam ex ea. Iusticias & rationes Ecclesie Romanæ studiosè requiram & recipiam, & jura ipsius recuperare studebo, & recuperata & habita conservabo & defendam, quandiu mihi procurationem dimiserit. Stratam custodiam, & iustitiam exercebo. Ad custodiam munitionum diligens studium & operam efficacem impendam ut ad honorem & mandatum Ecclesie Romanæ bene custodiatur. Castellanos & servientes nec mutabo nec alios introducam, nec mutari faciam nec alios introduci, præter mandatum Domini Papæ. Fideles & vasallos de patrimonio Ecclesie sine speciali mandato Romani Pontificis ad fidelitatem & dominium meum non recipiam, & ex ea non faciam mihi affidatos teneri, nisi procuratione durante. In terra mea procurationi commissa munitiones ædificari non faciam sine speciali mando Domini Papæ. Quandounque fuero requisitus per Dominum Papam aut nuntium vel litteras ejus, reddam rationem de procuracye fideliter. Et quandounque jussus à Domino Papa vel ab Ecclesia Romana, integrè & liberè resignabo. Hęc omnia juro me fideliter servaturum sine fraude pro posse meo. Salvo in omnibus mandato Domini Papæ. Sic

Epiſt. 377.
Vide supra epift.
23. Ep. Gesta In-
nocentij III.

T t